

Редни
број:

УПИСИ

ПРИЛОГ 3.
Образац број 3**ЗБИРКА ИСПРАВА**

Уписник: _____ Пословни број: _____

Број улошка: _____

Име или ознака брода: _____

ПОПИС ИСПРАВА КОЈЕ СЕ НАЛАЗЕ У ОВОЈ

ЗБИРЦИ ИСПРАВА:

2015

На основу члана 76. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), а у вези са чланом 219. став 8. Закона о основима безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 и 9/18) и чланом 31. став 1. и став 3. тачка а) Правилника о техничким прегледима возила ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 33/19), министар саобраћаја и веза доноси

УПУТСТВО**О ВРЕМЕНСКИМ НОРМАТИВИМА ЗА ТЕХНИЧКЕ ПРЕГЛЕДЕ ПОЈЕДИНИХ ВРСТА ВОЗИЛА**

1. Овим упутством прописује се ефективно радно вријеме за обављање одређене радне операције за просјечно стручног и оспособљеног радника изражено у минутима у технолошком процесу контроле исправности техничког прегледа одређеног возила.

2. Норматив рада представља вриједност утрошеног времена рада за технички преглед једног возила.

3. Нормативи рада могу бити основни и максимални норматив.

4. Основни норматив (ОН) утврђује се искључиво мјерењем радног времена потребног за извођење појединих операција у технолошком процесу, без урачунавања губитака радног времена за просјечно стручно оспособљеног контролора техничке исправности возила.

5. Максимални норматив (МН) представља горњу границу прекорачења основног норматива за изузетно брзе,

стручне и оспособљене раднике станице техничког прегледа.

6. Максимални норматив износи највише 80% од вриједности основног норматива ($MN = ON \cdot 0,8$).

7. За случајеве из т. 4, 5. и 6. овог упутства обавезно је да на једној технолошкој линији у једној смјени раде два контролора техничке исправности возила.

8. Нормативи наведени у овом упутству односе се на контролу техничке исправности возила и представљају просјечно радно вријеме, изражено у минутима, за које може да се обаве поједине операције.

9. Нормативи редовног или ванредног техничког прегледа за поједине врсте возила, који је разврстан по операцијама за које је наведен кратки опис, садржани су у Прилогу 1, који чини саставни дио овог упутства.

10. Нормативи редовног техничког прегледа возила који се односе на провјеру издувног система и испитивање квалитета издувних гасова за поједине врсте возила, а који је подијељен по операцијама за које је наведен кратки опис, садржани су у Прилогу 2, који чини саставни дио овог упутства.

11. Нормативи додатног техничког прегледа на возила која за погон користе течни нафтни гас (LPG) или компримовани природни гас (CNG), који је подијељен по операцијама за које је наведен кратки опис, садржани су у Прилогу 3, који чини саставни дио овог упутства.

12. Нормативи за преглед возила ради промјене техничких карактеристика, који је разврстан по операцијама уз које је наведен кратки опис, садржани су у Прилогу 4, који чини саставни дио овог упутства.

13. Нормирано укупно радно вријеме техничког прегледа возила, подијељено по врстама прегледа и изражено у минутима, садржано је у Прилогу 5, који чини саставни дио овог упутства.

14. Технички преглед возила почиње уносом и потврдом основних података о возилу у Информациони систем за техничке прегледе возила у Републици Српској.

15. Приликом обављања техничког прегледа возила станица за технички преглед возила обавезна је да примјењује нормативе прописане у т. од 8. до 14. овог упутства.

16. Стручна институција Министарства саобраћаја и веза дужна је да подеси јединствени информациони систем према нормативима прописаним у т. од 8. до 14. овог упутства.

17. Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о временским нормативима за техничке прегледе појединих врста возила ("Службени гласник Републике Српске", број 56/10).

18. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 13.03/345-2131/19
19. новембра 2019. године
Бања Лука

Министар,
Неђо Трнинић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

Редни бр.	Назив операције	Опис послова (само оријентациони – не мора обухватити све неопходне радне операције)	Положај возила или мјесто гдје се обавља одређена радња	Врста возила		
				трицикл, четворцикл, мотоцикл, лака приколица	путнички аутомобил, прикључно возило, трактор	аутобус, теретно возило, специјално возило
1	Идентификација новопроизведеног возила	Унос података у идентификациони лист за новопроизведено возило. Идентификациони подаци и техничке карактеристике: категорија, боја, број шасије, број хомологацијски одобреног типа, број осовина (гуме 1. ос., гуме 2. ос., гуме 3. ос., гуме 4. ос., гуме 5. ос., гуме 6. ос.), гуме додат., кука, витло, година производње, врста горива, максимална снага мотора, радни обим мотора, катализатор, еко-карактеристика, врста	Технолошка линија за преглед возила	10	15	20

		возила, марка возила, тип возила, модел возила, облик каросерије, намјена, број бочних врата, врста кочница, врста мотора, снага при брзини вртње, врста мјењача, највећа брзина, маса возила, највећа дозвољена маса, дозвољена носивост, број мјеста за сједење, број мјеста за стајање, број мјеста за лежање, однос снага–тежина код мотоцикала.				
2	Идентификација возила, спољашњи преглед општег стања и преглед каросерије возила	Обиласком око возила утврдити чиistoћу и уредност спољашњег дијела возила и његову припремљеност за технички преглед. Упоредити стање на возилу са приложеним документима и провјерити: број шасије (VIN ознака), регистарску ознаку, боју возила, број мотора, димензије пнеуматика и остале основне идентификационе податке. Преглед и контроле који се обављају и стања која се утврђују су: преглед стања (оштећења, корозије и сл.) каросерије и спољне опреме смјештене на каросерији (браника, ретровизора, стакала, свјетлосних уређаја и др.).	Технолошка линија за преглед возила	2,5	3	5,5
3	Преглед мотора, уређаја, опреме и осталих елемената у моторном простору возила	Преглед мотора, моторног простора. Утврђивање стања и причвршћеност ожичења, цријева, цијеви, еластичних ослонаца мотора и друге опреме у моторном простору, резервоара течности и ниво истих, контрола тачке испаравања кочне течности и друго.	Технолошка линија за преглед возила	1,5	2	3
4	Преглед опреме возила	Зависно од врсте возила, обавља се преглед обавезне опреме, као и опреме која није обавезна, али постоји на возилу (нпр. кука и слично).	Технолошка линија за преглед возила	0,5	1	1,5
5	Контрола рада брисача и перача вјетробрана и задњег стакла	Утврђивање исправности механизма за распршивање течности, исправност метлица брисача.	Технолошка линија за преглед возила	0	0,5	0,5
6	Контрола пнеуматика	Контрола бочних површина, истрошености газећег слоја пнеуматика (укупна истрошеност и једноличност истрошености газећег слоја), контрола притиска ваздуха у пнеуматичима.	Технолошка линија за преглед возила	1	1,5	3
7	Преглед унутрашњости возила и контролно-сигналних уређаја у кабини возила	Утврђивање исправности механизма отварања и затварања врата и прозора, контрола сједишта, наслона за главу, сигурносних појасева. Контрола функционисања свих инструмената на контролној табли возила (контролних сијалица, мјерних и показних инструмената, сирене и осталих). Контрола рада уређаја за провјетравање и климатизацију, контрола одмативача, гријача стакала. Преглед пртљажног простора и простора за превоз терета. Контрола исправности тахографа.	Технолошка линија за преглед возила	0,5	1,5	2,5
8	Преглед уређаја за спајање вучног и прикључног возила (механички, елект. и пнеуматски прикључци)	Контрола механичке потрошености, кородираност уређаја, постојање додатног осигурача, причвршћеност уређаја за вучно возило, исправност електричне везе, исправност пнеуматске везе.	Технолошка линија за преглед возила	0	1	1
9	Преглед доњег дијела возила на каналу	Преглед са доње стране шасије и каросерије (стање, оштећеност, причвршћеност). Преглед елемената система преноса снаге – спојница, мјењач, преносна вратила, диференцијали, разводници (ход папучице спојнице и проклизавање, механичке деформације, стање, причвршћеност и зауљеност свих елемената). Преглед елемената система ослањања – вођице, еластични ослонци (опруге, јастуци), елементи за пригушење (амортизери) и друго (стање, причвршћеност, цурење).	Технолошка линија – канал, дизалица	0	2	4

10	Контрола система за управљање	Контрола точка управљача (причвршћеност, искривљеност, провјера слободног хода), стуб – вратило управљача (покретљивост и причвршћеност), преносни механизам управљача (зazor у преносном механизму, зауљеност, причвршћеност), серво управљач – цијеви, цријева, пумпа, ремен, електромотор, амортизер управљача (функционисање, стање, причвршћеност, цурење).	Технолошка линија – канал, дизалица	0,5	1,5	2
11	Контрола система за кочење	Преглед елемената кочног система са доње стране –цијеви, цријева, сајле, бужири, полуге, кочни вентили, кочни цилиндри, кочне чељусти, кочни дискови и добоши, фриксиони елементи и друго (стање, причвршћеност, подешеност, истрошеност, цурење). Преглед носача педале радне кочнице, команде помоћне кочнице, главног и ручног кочног вентила (причвршћеност, зazor, радни ход, цурење). Преглед вакуумске пумпе, компресора, резервоара (стање, причвршћеност, цурење, ефикасност). Преглед серво јединице кочнице (главни кочни цилиндар, хидраулични систем). Преглед спојних водава и спојница вучног – прикључног возила. Преглед система за дуготрајно кочење. Преглед ABS система (исправност). Преглед перформанси и ефикасности кочења (мјерење силе кочења, радне и помоћне кочнице на возилу, неодговарајућа сила кочења на једном или више точкова, постепена промјена силе кочења, кочни коефицијент радне и помоћне кочнице, кочни коефицијент паркирне кочнице). Попуњавање одговарајућих поља у контролном листу.	Технолошка линија – канал, дизалица; уређај за мјерење силе кочења	1	2,5	5
12	Контрола уређаја за освјетљавање и свјетлосну сигнализацију	Контрола дугог, кратког и предњег свјетла за маглу (функционалност, усмјереност, интензитет, боја, стање сочива, стање рефлектујуће површине итд.). Преглед покретног свјетла, свјетла за вожњу уназад, позиционих, паркирних, габаритних, ротационих свјетала; стоп свјетла и свјетла за регистарске таблице, показивача правца, уређаја за истовремено укључивање свих показивача правца, катадиооптера итд. (функционалност, боја и слично).	Технолошка линија - уређај за контролу свјетлосно-сигналних уређаја	0,5	1,0	1,5
13	Завршни послови и попуњавање контролног листа	Скидање старе стикер наљепнице. Попуњавање контролног листа о контроли техничке исправности возила. Постававање нове стикер наљепнице.	Технолошка линија - административне историје	3	3	3
Укупно минута (збир од 2. до 13. колоне)				11,0	20,5	32,5

Напомена: на укупан збир прописом одређеног времена наведеног у табели додаје се вријеме потребно за преглед издувног система и испитивање квалитета издувних гасова моторних возила у зависности који се мотор употребљава у одређеном возилу.

ПРИЛОГ 2.

Редни бр.	Назив операције	Опис послова (само оријентациони – не мора обухватити све неопходне радне операције)	Положај возила или мјесто гдје се обавља одређена радња	Врста мотора	
				дизел-мотори	бензински мотори са катализатором или без катализатора
1	Утврђивање врсте мотора на возилу	Прегледи и контроле које се обављају и стања која се утврђују: визуелни преглед мотора.	Технолошка линија и канал за преглед доњег дијела возила	0,5	0,5
2	Контрола издувног система	Контрола топлотне и механичке заштите катализатора. Контрола оштећености издувне гране мотора. Контрола издувне гране за гасну турбину (турбо). Остали дио прегледа издувног лонца обавља се у склопу општег дијела редовног техничког прегледа.	Технолошка линија за преглед возила и канал за преглед доњег дијела возила	0,5	0,5

3	Контрола система за усисавање	Контрола причвршћености дијелова система за усисавање, пречистача ваздуха, цијеви за озрачивање кућишта мотора, стање каблова за укључење хладнијег или топлијег ваздуха.	Технолошка линија за преглед возила	0,5	0,5
4	Контрола система за паљење	Контрола дијелова система, оштећеност каблова, спој високонапонских каблова са свјећицама и разводником, стање каблова на мотору.	Технолошка линија за преглед возила	0	0,5
5	Контрола система за напајање горивом	Контрола дијелова система: цјевоводи ниског притиска од резервоара до пумпе високог притиска, спој цијеви високог притиска са пумпом и бризгачима.	Технолошка линија за преглед возила	0,5	0,5
6	Идентификација врсте возила у погледу испитивања издувне емисије	На основу марке, типа возила и године производње, те података о мотору, траже се подаци произвођача о издувној емисији (ако се не нађу, примјењује се правила из важећег Правилника о димензијама, укупној маси и осовинском оптерећењу возила, о уређајима и опреми коју мора имати и о основним условима коју морају да испуњавају уређаји и опрема у саобраћају на путевима).	Административне просторије	0,5	0,5
7	Припрема мјерног уређаја за мјерење	Постављање давача температуре и броја обртаја, те усисног цријева.	Технолошка линија за преглед возила и уређај за мјерење издувних гасова	0,5	0,5
8	Контрола највећег броја обртаја дизел-мотора при коме се искључује доток горива	Након што се достигне радна температура мотора, врши се контрола највећег броја обртаја (ако је највећи број обртаја изнад прописаних вриједности, испитивање издувне емисије не спроводи се).	Технолошка линија за преглед возила и уређај за мјерење издувних гасова	0,5	0
9	Прочишћавање дизел-мотора	У складу са упутама произвођача, врше се припремна слободна убрзања мотора од празног хода до највећег броја обртаја (ако су подаци непознати, врше се најмање три слободна убрзања с држањем притиснуте папучице акцелератора једну секунду).	Технолошка линија за преглед возила и уређај за мјерење издувних гасова	1	0
10	Мјерења	<u>Регулисани катализатори.</u> При повећаној брзини обртаја мотора мјери се: број обртаја, температура мотора, садржај CO, CO ₂ , HC, O ₂ . Израчунава се коефицијент вишка ваздуха. Даје се испис резултата (на штампачу) уређаја за контролу издувних гасова. На броју обртаја празног хода мотора мјери се: број обртаја, температура мотора, садржај CO. Даје се испис резултата уређаја за контролу издувних гасова (у штампаној форми). <u>Нерегулисани катализатори и мотори без катализатора.</u> На броју обртаја празног хода мотора мјери се: температура мотора, садржај CO. Даје се испис резултата (на штампачу) уређаја за контролу издувних гасова. <u>Код дизел-мотора мјери се:</u> број обртаја, температура мотора, димност издувних гасова мотора након најмање три слободна убрзања мотора од брзине обртаја празног хода до брзине при којој се искључује доток горива. Даје се испис резултата (на штампачу) уређаја за контролу издувних гасова.	Технолошка линија за преглед возила и анализатор испушних гасова	3	3
Укупно (минута)				7,5	6,5

ПРИЛОГ 3.

Редни бр.	Назив операције	Опис послова (само оријентациони – не мора обухватити све неопходне радне операције)	Вријеме потребно за радну операцију
1	Преглед гасне инсталације на возилу	Провјера пропуштања инсталације гаса са детектором гаса прије уласка возила у објекат станице техничког прегледа, утврђивање посједовања сертификата – атеста.	2
2	Преглед резервоара и арматуре резервоара гаса	Провјера постојања печата инспекције надлежне за посуде под притиском, провјера серијског број из атеста, типског одобрења, провјера постојања заштитне капе на прикључку за пражњење гаса.	1,5
3	Преглед испаривача гаса за LPG и преглед исправности регулатора притиска	Провјера серијског броја из атеста, учвршћености испаривача гаса за шасију, причвршћености регулатора притиска, нагиба, спојног елемента и функционисања регулатора притиска.	1,5

4	Преглед водова за гас ниског притиска	Провјера причвршћености спојних елемената, искривљености, оштећења и функционисања водова.	1
5	Преглед водова за гријање	Провјера њихове причвршћености, спојних елемената, нагиба, оштећености и функционисања.	1
6	Преглед исправности електричних уређаја и инсталација	Провјера причвршћености, оштећености облоге, каблова, стања спојева каблова и осталих дијелова.	1
7	Преглед техничког упутства гасног уређаја и наљепнице са ознаком "ГАС"	Провјера постојања упутства и наљепнице.	1,5
Укупно (минута)			9,5

ПРИЛОГ 4.

Редни бр.	Назив операције	Опис послова (само оријентациони – не мора обухватити све неопходне радне операције)	Вријеме потребно за радну операцију
1	Провјера донесене документације возила и извршене преправке	Преглед и контроле које се обављају су: контрола донесене документације возила (саобраћајна дозвола, власничка књижица возила), те контрола евентуалне документације о испитивању возила које је издала институција овлашћена за сертификацију возила.	1,5
2	Техничка контрола преправљеног дијела возила	Контрола идентификационих ознака возила (VIN ознаке и регистарских таблица), те, у зависности од преправљеног дијела возила, контрола преправљеног дијела возила. Нпр. ако је возило фарбано, помоћу каталога боје утврђује се нова боја возила, ако су на возилу замијењени пнеуматици или наплати, врши се контрола могућности постављања таквих пнеуматика и наплатака на одређено возило. У случају постављања нове куке, треба провјерити њену везу са шасијом и обавезно провјерити атест куке. НАПОМЕНА: не може се технички тачно описати свака радња која се контролише на возилу јер она зависи од тога каква се преправка или дозвољена надоградња извршила на возилу.	5
Укупно (минута)			6,5

ПРИЛОГ 5.

Редни бр.	Врста возила ¹	Редовни ТП Ванредни ТП Превентивни ТП (мин.)	Испитивање издувног система и мјерење квалитета гасова (мин.)	ГАС LPG/CNG (мин.)	Укупно (мин.)	Промена техничких карактеристика возила (мин.)	Укупно са променом техничких карактеристика (мин.)	Унос података и идентификација новопроизведеног возила
1	Путнички аутомобил (M1) и теретно возило (N1) – дизел	20,5	7,5	0	28	6,5	34,5	15
2	Путнички аутомобил (M1) и теретно возило (N1) – бензин	20,5	6,5	0	27	6,5	23,5	15
3	Путнички аутомобил – гас	20,5	6,5	9,5	36,5	6,5	43	15
4	Аутобус	32,5	7,5	0	40	6,5	46,5	20
5	Теретно возило	32,5	7,5	0	40	6,5	46,5	20
6	Возило специјалне намјене	32,5	7,5	0	40	6,5	46,5	20
7	Мотоцикл	11	6,5	0	17,5	6,5	24	10
8	Трицикл – четворцикл	11	6,5	0	17,5	6,5	24	10
9	Лака приколица	11	0	0	11	6,5	17,5	10
10	Прикључно возило	20,5	0	0	20,5	6,5	27	15
11	Трактор	20,5	7,5	0	28	6,5	34,5	15

¹ У понуђено вријеме које је наведено у табели није урачунато вријеме које је потребно за испитивање перформанси кочног система на полигону, као ни вријеме потребно за специјалистичко испитивање пнеуматског кочног система теретних возила.

Уставни суд Републике Српске

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске и члана 37. став 1. тачка г), члана 40. став 5, члана 60. став 1. т. а) и б) и члана 61. став 1. т. г) и д) Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 27. новембра 2019. године, д о н и о је

ОДЛУКУ

Утврђује се да члан 13. став 4. Одлуке о општим условима за производњу, испоруку и коришћење топлотне енергије ("Службени гласник града Бања Лука", бр. 2/18, 40/18 и 12/19) није у сагласности са Уставом Републике Српске, Законом о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85 и 57/89 и "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04), Законом о